

του Γιώργου Πελεκανάκη

Ο τουρισμός στην εποχή των περιορισμένων φυσικών πόρων

Γιώργος Πελεκανάκης
Πρόεδρος
Πανελληνίας Ομοσπονδίας
Διευθυντών Ξενοδοχείων

Νερό, ενέργεια και η νέα έννοια της φιλοξενίας

Για δεκαετίες, η επιτυχία ενός τουριστικού προορισμού μετριόταν με τον αριθμό των αφίξεων, τις διανυκτερεύσεις και τα έσοδα. Σήμερα όμως, μια νέα πραγματικότητα διαμορφώνεται. Η κλιματική αλλαγή, η λειψυδρία, το αυξανόμενο ενεργειακό κόστος και η ανάγκη για βιώσιμη ανάπτυξη θέτουν νέα δεδομένα για τη βιομηχανία της φιλοξενίας.

Σε έναν κόσμο όπου οι φυσικοί πόροι δεν είναι πλέον ανεξάντλητοι, το μέλλον του τουρισμού δεν θα καθοριστεί μόνο από το πόσους επισκέπτες μπορεί να φιλοξενήσει ένας προορισμός, αλλά κυρίως από το πόσο αποτελεσματικά μπορεί να διαχειριστεί τους πόρους που διαθέτει.

Η Μεσόγειος, και ιδιαίτερα οι νησιωτικές περιοχές, βρίσκονται στην πρώτη γραμμή των επιπτώσεων της κλιματικής αλλαγής. Οι υψηλότερες θερμοκρασίες, οι παρατεταμένες περίοδοι ξηρασίας και η αυξημένη ζήτηση για νερό και ενέργεια δημιουργούν σημαντικές πιέσεις στις τοπικές υποδομές.

Παράλληλα, η ανάπτυξη μεγάλων ξενοδοχειακών μονάδων, η αύξηση των επισκεπτών και οι αυξημένες απαιτήσεις για άνεση και πολυτέλεια οδηγούν σε ακόμη μεγαλύτερη κατανάλωση πόρων. Το ερώτημα που τίθεται πλέον δεν είναι αν πρέπει να αλλάξει το μοντέλο ανάπτυξης, αλλά πόσο γρήγορα μπορεί να προσαρμοστεί.

Παραδοσιακά η φιλοξενία συνδεόταν με την αφθονία. Πλούσιοι μπουφέδες, μεγάλες πισίνες, συνεχής κλιματισμός και απεριόριστη κατανάλωση θεωρούνταν στοιχεία υψηλού επιπέδου εξυπηρέτησης.

Σήμερα όμως η έννοια της πολυτέλειας επαναπροσδιορίζεται. Η σύγχρονη φιλοξενία δεν ταυτίζεται με τη σπατάλη, αλλά με τη συνετή και έξυπνη διαχείριση των διαθέσιμων πόρων.

Ένα ξενοδοχείο που αξιοποιεί προηγμένα συστήματα εξοικονόμησης νερού, επενδύει στις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και μειώνει το περιβαλλοντικό του αποτύπωμα δεν προσφέρει λιγότερα στον επισκέπτη. Αντίθετα προσφέρει μια εμπειρία που ανταποκρίνεται στις αξίες και τις προσδοκίες της νέας γενιάς ταξιδιωτών.

Η τεχνητή νοημοσύνη, τα έξυπνα συστήματα διαχείρισης κτιρίων, οι αισθητήρες κατανάλωσης και η ανάλυση δεδομένων επιτρέπουν πλέον στα

ξενοδοχεία να παρακολουθούν σε πραγματικό χρόνο την κατανάλωση νερού και ενέργειας, να εντοπίζουν διαρροές και να βελτιστοποιούν τη λειτουργία τους.

Η βιωσιμότητα παύει να αποτελεί μόνο περιβαλλοντική υποχρέωση και μετατρέπεται σε εργαλείο ανταγωνιστικότητας και οικονομικής ανθεκτικότητας.

Ο επισκέπτης αλλάζει και οι ταξιδιώτες της νέας εποχής αναζητούν αυθεντικές εμπειρίες και δίνουν ολοένα μεγαλύτερη σημασία στις πρακτικές βιωσιμότητας. Δεν αρκούνται πλέον στην ποιότητα των εγκαταστάσεων, αλλά ενδιαφέρονται για το αποτύπωμα που αφήνει το ταξίδι τους στον προορισμό που επισκέπτονται.

Η προστασία των φυσικών πόρων δεν αποτελεί μόνο ευθύνη των επιχειρήσεων, αλλά και μέρος της εμπειρίας που προσφέρεται στον επισκέπτη. Η ενημέρωση, η συμμετοχή και η καλλιέργεια περιβαλλοντικής συνείδησης δημιουργούν μια νέα σχέση ανάμεσα στον ταξιδιώτη και τον τόπο που τον φιλοξενεί.

Το μέλλον του τουρισμού δεν θα κριθεί αποκλειστικά από την αύξηση των αφίξεων. Θα κριθεί από την ικανότητα των προορισμών να διατηρήσουν την ποιότητα ζωής των κατοίκων, να προστατεύσουν τους φυσικούς πόρους και να εξασφαλίσουν την ανθεκτικότητά τους απέναντι στις προκλήσεις του μέλλοντος. Άρα θα πρέπει να πάμε από την ποσότητα στην ανθεκτικότητα!

Η νέα εποχή απαιτεί ένα διαφορετικό μοντέλο ανάπτυξης. Έναν τουρισμό που θα παράγει αξία χωρίς να εξαντλεί τους πόρους από τους οποίους εξαρτάται.

Η φιλοξενία του μέλλοντος δεν θα χαρακτηρίζεται από την υπερκατανάλωση, αλλά από την ισορροπία. Η πραγματική πολυτέλεια δεν θα είναι η αφθονία αλλά η δυνατότητα να προσφέρουμε υψηλής ποιότητας εμπειρίες, διαφυλάσσοντας παράλληλα το νερό, την ενέργεια και το φυσικό περιβάλλον.

Ίσως τελικά η μεγαλύτερη πρόκληση για τον τουρισμό του 21ου αιώνα να μην είναι πώς θα προσελκύσει περισσότερους επισκέπτες, αλλά πώς θα συνεχίσει να τους φιλοξενεί με τρόπο που να εξασφαλίζει ότι και οι επόμενες γενιές θα μπορούν να απολαμβάνουν τους ίδιους προορισμούς.